

РЕШЕНИЕ

№ 5557

гр. София, 30.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 16.09.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **5347** по описа за **2022** година докладвано от съдия Десислава Корнезова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК във вр.чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на Застрахователно дружество [фирма], представлявано от С. С. П. и К. Д. К., подадена чрез процесуален представител адв.М. Г. срещу РЕШЕНИЕ № 1591 от 05.05.2022г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 109-ти състав, постановено по нахд № 15651/2021г.

В обстоятелствената част на касационната жалба са развити съображения за неправилност на съдебния акт, поради постановяването му в противоречие с материалния закон. Касаторът твърди, че не е извършил вмененото му административно нарушение при условията на повторност, както и че в АУАН не му е предявено обвинение по квалифицирания състав на чл. 644, ал.2 във вр. ал.1, т.2 от КЗ във вр.§1, т.51 от ДР на КЗ. Излага, че са били допуснати съществени процесуални нарушения по чл.42, т.4 и т.5 и чл.57, ал.1 т.6 от ЗАНН. Освен това от нарушението не са настъпили вредни последици, поради което същото съставлява и маловажен случай, а налагането на санкция не съответства на тежестта и характера на нарушението. Неправилна била и правната квалификация на деянието.

Касаторът моли да бъде отменено решението на СРС, НО, 109-ти състав по нахд № 15651/2021г. и спорът решен по същество, като се отмени изцяло НП № Р-10-788/19.10.2021г., издадено от В. Н. С., зам. председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор” или алтернативно да се наложи предвиденият в

КЗ минимален размер на имуществената санкция по чл.644, ал.1, т.2 от КЗ.

Ответникът - Комисия за финансов надзор, чрез процесуален представител юрк. С. Л. оспорва жалбата, като излага доводи за правилността на съдебния акт в писмени бележки, депозираны по делото на 16.09.2022г. Заявена е и претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА дава заключение за неоснователност на жалбата и моли решението на СРС да бъде потвърдено.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение от 05.05.2022г., постановено по нахд № 15651/2021г. СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 109-ти състав е потвърдил наказателно постановление /НП/ № Р-10-788 от 19.10.2021г., издадено от В. Н. С., зам. председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на Застрахователно дружество [фирма], представлявано от С. С. П. и К. Д. К. основание чл.644, ал.2 във вр. ал.1, т.2 от КЗ във вр. §1, т.51 от ДР на КЗ е била наложена имуществена санкция в размер на 3 000.00 /три хиляди/ лева за извършено нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал гласни доказателства, чрез разпит на актосъставителя В. Р. Ш., както и е приел писмените доказателства, представени с наказателното постановление, приобщени по реда на чл.283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правния извод, че във воденото административно-наказателното производство не са били допуснати съществени процесуални нарушения и е доказано извършването на вмененото административно нарушение с правна квалификация чл.108, ал.1 от КЗ, а санкцията правилно е била определена при отчитане на „повторност“ на деянието, което е било извършено в едногодишен срок, считано от влизане в сила /12.12.2020г./ на НП № Р-10-12/02.01.2020г. Не съществували и причини за обявяване на нарушението за „маловажен“ случай по см. на чл.28 ЗАНН.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по см. на чл.219 ал.1 АПК.

Касационната инстанция на основание чл.220 АПК приема за доказани и установени фактите, изложени от СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 109-ти състав. По смисъла на тази разпоредба съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали въззивният съд правилно е приложил относимите материално-правни норми.

По повод подадена жалба на 22.07.2021г. от Д. Д. Х. е извършена проверка на дейността на Застрахователно дружество [фирма], представлявано от С. П. и К. К., като в хода на същата от проверяващия екип на 26.07.2021г., 02.08.2021г. и 11.08.2021г. са изискани писмени обяснения и заверени копия от цялата документация по конкретно посочената застрахователна претенция № [ЕГН]. Въз основа на тях били установени следните факти: На 11.02.2021г. е заведена в Застрахователно дружество [фирма] щета на основание договор за застраховка «Гражданска отговорност», обективиран в полица № ВГ/02/120000939547. На 11.02.2021г. са били представени всички доказателства, необходими за установяване на основанията и размера на претенцията по см. на чл.106, ал.3 от КЗ. Допълнително не са били изискани и не са представени още документи. На 28.07.2021г. касаторът е заплатил

на увреденото лице застрахователно обезщетение в размер на сумата от 556.81 лева. В срок до 05.03.2021г. вкл. застрахователят е бил длъжен да се произнесе по претенцията, което не е направил. Прието е, че за ЗД [фирма] е възникнало задължението по чл.108, ал.1 КЗ да се произнесе в срок от 15 работни дни, т.е. не по-късно от 05.03.2021г., по предявената щета по един от начините, алтернативно посочени в т.1 и т.2 от същата разпоредба – да определи и изплати размера на обезщетението или мотивирано да откаже плащането. При тази фактическа обстановка е бил съставен АУАН № Р-06-802/15.09.2021г. и въз основа на него оспореното НП № Р-10-788 от 19.10.2021г. на зам.председател на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор”.

Касационната инстанция приема, че съдебният акт е правилен, защото при неговото постановяване не е допуснато нарушение на материалния закон – касационно отменително основание по чл. 348, ал. 1, т.1 от НПК. Съображенията за това са следните:

Съгласно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ е предвидено, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква „А“ от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като: т. 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или т. 2. мотивирано откаже плащането. От своя страна, разпоредбата на чл. 496, ал.1 КЗ предвижда, че срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 пред застрахователя, сключил застраховката "Гражданска отговорност" на автомобилистите, или пред неговия представител за уреждане на претенции; като в срока по ал. 1 лицето, пред което е предявена претенцията, трябва да: 1. определи и изплати размера на обезщетението, или 2. даде мотивирано становище по предявените претенции, когато отказва плащане или когато основанието на претенцията или размерът на вредите не са били напълно установени /ал.2/. Т.е. с разпоредбите са уредени два отделни срока, като първият започва от представянето на всички доказателства по чл.106, а вторият – от предявяване на претенцията.

В случая на 11.02.2021г. пред ЗД [фирма] е предявена застрахователна претенция за обезщетение по сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“, като застрахователното обезщетение е изплатено на 28.07.2021г., след изтичане на срока по чл.108, ал.1 от КЗ. Предвид горното касационният съд споделя извода на СРС, че фактически описаното в НП нарушение осъществява състава деянието по чл.108, ал.1 от КЗ. Разпоредбата на чл.108, ал.3 от КЗ предвижда задължение за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" в срока по чл. 496, ал. 1 от КЗ. Предвиденият в чл.496, ал.1 от КЗ тримесечен срок за окончателно произнасяне на застрахователя по претенция, свързана със задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, не освобождава застрахователя от задължението му по чл.108, ал.1 от КЗ. Срокът по чл.496, ал.1 от КЗ се прилага само, когато не са представени всички доказателства по чл.106 от КЗ. След като всички необходими доказателства са били представени от застрахованото лице на 11.02.2021г. и след тази дата не са изисквани допълнителни такива, за да бъде установено основанието и размера на претенцията, то именно от посочената дата е започнал да тече нормативно установения 15 дневен срок.

АУАН № Р-06-802/15.09.2021г. е съставен в рамките на давностните срокове по чл. 34, ал. 1 от ЗАНН. Нарушителят се счита за открит, когато в писмен документ, показания на свидетели или лично волеизявление на дееца се съдържат данни, които не породят съмнение за авторството на деянието. В случая, нарушителят следва да се счита открит от проверяващите органи на датата на получаване на всички изискани от ЗД [фирма] документи във връзка с постъпилата жалба вх. № 91-02-843/22.07.2021г., а именно: на 17.08.2021г. Считано от тази дата, административно-наказателното производство е образувано в 3-месечния срок по чл. 34, ал. 1 от ЗАНН, като е спазен и двугодишният срок, предвиден в същата правна норма. Не е изтекла и четири и половина годишната абсолютна погасителна давност от извършване на нарушението. Неоснователни са оплакванията на касатора, че санкцията е наложена при условията на „повторност“, като това обстоятелство е изложено едва за първи път в НП и същото съставлява нарушение на процесуалните правила, водещи до отмяната му. Фактът на „повторността“ се установява във връзка с определяне на размера на наказанието, а не като негов индивидуализиращ белег в акта за установяването му.

Изискването по чл.42, т.4 ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл.108, ал.1 от КЗ е спазено при съставяне на АУАН № Р-06-802/15.09.2021г. Извършването на нарушението в условията на „повторност“ е свързано с определяне размера на наказанието по смисъла на чл.57, ал.1, т.7 ЗАНН, поради което касаторът неправилно излага, че това трябва да бъде посочено още в АУАН. Касае се за дейност на административно наказващия орган по определяне вида и размера на наказанието в НП, за която няма изискване в чл.42 ЗАНН да бъде посочена още с издаване на АУАН.

По същество на спора, касационният състав на съда, подкрепя и споделя правните изводи на СРС за законосъобразност на атакуваното НП № Р-10-788 от 19.10.2021г. Застрахователят е осъществил състава на нарушението по чл.108, ал.1 от КЗ, което е формално и осъществено чрез бездействие - със самото непроизнасяне в определения от законодателя срок. При анализ и преценка на събрания по делото доказателствен материал Застрахователно дружество [фирма] е реализирало състава на процесното нарушение, за което е санкционирано в рамките на законовия размер – 3 000.00 /три хиляди/ лева на имуществената санкция за юридическо лице при условията на повторност по чл.644, ал.2 във вр. ал.1, т.2 от КЗ вр. § 1, т.51 от ДР на КЗ.

Срокът за произнасяне на застрахователя по предявената претенция е уреден императивно, и от гледна точка на основанието и правните си последици тече независимо от настъпването на други юридически факти или поведението на други правни субекти. В случая претенцията за обезщетяване е депозирана на 11.02.2021г. и след дата- 11.02.2021г. не са изисквани други доказателства, поради което и именно от този момент започва да тече срокът по чл.108, ал.1 от КЗ, като обосновано административно-наказващият орган е определил датата на извършване на нарушението- 06.03.2021г., когато са изтекли 15 работни дни от представяне на всички доказателства по преписката. Елемент от фактическия състав на нарушението е неспазването на 15 дневния срок, като достатъчно е застрахователното дружество да прояви бездействие - да не се произнесе или да се произнесе извън този срок, за да бъде ангажирана административно-наказателната му отговорност по чл.644, ал.2 във вр. ал.1, т.2 от КЗ.

Възприемат и се споделят и правните изводи на СРС, НО, 109-ти състав, че извършеното административно нарушение не представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 от ЗАНН - такъв, при който извършеното административно нарушение с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от съответния вид.

Съвкупната преценка на всички тези обстоятелства трябва да обуслови във всеки конкретен случай по-ниска степен на обществена опасност на конкретното извършено нарушение в сравнение с обикновените случаи на административни нарушения от същия вид. По принцип е възможно и формалните /на просто извършване/ административни нарушения да се определят за маловажни, но същите следва да се отличават от обикновените, типични нарушения от този вид. За съставомерността на деянието законът не поставя изискване от това да са настъпили каквито и да е вредни последици за някой субект или за Държавата като цяло. Правната теория и съдебната практика е последователна и непротиворечива по въпроса, че обстоятелствата, визирани от състава, очертават в тяхната съвкупност онова именно типично общественоопасно деяние, което нормата запрещава като престъпление, респ. нарушение от даден вид. Обусловената от тях типична обществена опасност на деянието е съобразена при фиксиране на общоустановената в него санкция, поради което тези обстоятелства не могат след това да се явят едновременно като такива, които определят и индивидуалната тежест на конкретното нарушение от този вид, и следващото се за него индивидуализирано наказание.

Анализирайки приложените по делото доказателства, касационната инстанция заключава, че в конкретния случай не може да се приложи разпоредбата на чл.28 ЗАНН. Проверката за наличие на основанията за това включва в обсега си обективни и субективните признаци, касаещи: степента на обществена опасност на деянието и дееца и сравнението с други сходни и типични за деянието хипотези; съдебното минало и административните нарушения, извършени от нарушителя, постигане целите на наказанието, въпреки освобождаването от административно-наказателна отговорност, отношението на извършителя към извършеното и към последиците от извършеното, възрастта и имотното състояние на извършителя и други. Административният съд, действащ като касационна инстанция, извършвайки служебна проверка за съответствието на първоинстанционното решение с материалния закон, в който се включва и проверката за маловажност на деянието по чл.28 ЗАНН, въз основа на събраните доказателства, установи следното:

В конкретния случай извършеното деяние е застрашило обществените отношения, предмет на защита, с достатъчна интензивност, за да се приеме, че същото е административно нарушение. Това е така, тъй като нарушението засяга същността на застрахователните отношения съобразно легалните цели и определението на застраховането по чл.2 и чл.3 от КЗ. Наказанието е наложено в условията на повторност, т.е. при упорито поведение на наказаното лице за извършване на еднакви по вид нарушения. Закъснението е значително във времето, като обезщетението е изплатено едва след като увреденото лице Д. Д. Х. е подала жалба пред надзорния орган.

При това положение, съдът приема, че ЗД [фирма] е нарушило обществени отношения, които се отличават с по-висока степен на закрила. Липсата на

доказателства за смекчаващи отговорността на наказаното лице обстоятелства навежда на извода, че не са налице достатъчно аргументи за квалифициране на извършеното деяние като маловажен случай по смисъла на чл.28 ЗАНН / в т.см. е задължителното за съдилищата тълкувателно решение № 1/12.12.2007г. по т. дело № 1/2007г. на ВКС на РБ. /.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция заключава, че съдебното решение от 05.05.2022г. на СРС, НО, 109-ти състав е правилно на основание чл.348 НПК и при условията и по реда на чл.221, ал.2 АПК следва да бъде потвърдено. Не се констатираха служебно основания за касиране на съдебния акт по см. на чл.218, ал.2 АПК във вр.чл.209, т.1 и т.2 АПК.

При този изход на спора и на основание чл.63д, ал.4 ЗАНН в полза на ответника следва да се присъдят разноски за осъществено процесуално представителство от юрк. С. Л., които се определят в размер на сумата от 80.00 /осемдесет/ лева на основание чл.37 ЗПП във вр.чл.27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения, **АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III Касационен състав** на основание чл.221, ал.2 АПК във вр.чл.63в от ЗАНН

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1591 от 05.05.2022г., постановено по нахд № 15651/2021г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 109-ти състав.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от С. С. П. и К. Д. К. със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица] да заплати на Комисия за финансов надзор с адрес: [населено място], [улица] сумата от 80.00 /осемдесет/ лева на основание чл.63д, ал.4 от ЗАНН.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

